Ondertekend Commissie mer NL <nl.ondertekenen@commissiem
21/10/2025 15:27:51 CEST
ID: f2267251-8ee4-4c8c-8462-eb8ac5e37459

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Aan de minister van Klimaat en Groene Groei
mevrouw S. Th. M. Hermans
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

ons kenmerk
–
behandeld door
L. Geense
doorkiesnummer
(030) 234 76 66

Datum: 21 oktober 2026
Onderwerp: Reactie consultatie conceptbesluit
ter implementatie RED III

Geachte mevrouw Hermans,

Graag reageert de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'Commissie') op de consultatieversie van het besluit tot wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit bouwwerken leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit in verband met de implementatie van de herziene EU-richtlijn hernieuwbare energie. Het ontwerpbesluit gaat over het gedeelte van de richtlijn gericht op het versnellen van vergunningsprocessen voor hernieuwbare energie (hierna: 'RED III').

Bij brief van 27 maart 2025 reageerde de Commissie al op het wetsvoorstel ter implementatie van RED III. Veel van wat zij in die brief opmerkte is ook van toepassing op het voorliggende ontwerpbesluit. De belangrijkste opmerkingen zijn:

- **Screening vs. mer-beoordeling**. De Commissie merkte op dat het introduceren van de nieuwe figuur 'screening' niet past bij het verbeterdoel van de Omgevingswet om het omgevingsrecht te vereenvoudigen. Er bestaat immers al een goed toepasbaar instrument, de project-mer-beoordeling. Bovendien stelde de Commissie vast dat RED III slechts vrijstelling heeft willen verlenen van de verplichting tot het opstellen van een milieueffectrapport (MER) en niet van het uitvoeren van een project-mer-beoordeling.[1] Dit is een vergelijkbaar 'screenings'-instrument.

[1] Dat zou dus betekenen dat de Europese richtlijnen nog steeds verplichten tot het doen van een mer-beoordeling, naast de door Nederland geïntroduceerde screening.

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t (030) 2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

IBAN NL51RABO0394229738
KvK-nr 41185216
BTW-nr NL8004.015.42.B.01

- **Vaststellen en borging mitigerende maatregelen.** De Commissie stelde verder de vraag hoe wordt geborgd dat de mitigerende maatregelen uit het versnellingsgebiedsplan hernieuwbare energie worden uitgevoerd in de projectfase. Dit omdat de (milieu)vergunningplicht op grond van het wetsvoorstel vervalt als uit de screening blijkt dat geen onvoorziene effecten optreden. Er wordt in dat geval dus geen besluit genomen waarin deze mitigerende maatregelen (kunnen) worden vastgelegd. Overigens merkte de Commissie ook op dat het niet de bedoeling is van RED III dat de vergunningplicht vervalt.

De Commissie vraagt de minister te overwegen het wetsvoorstel en het ontwerp naar aanleiding van deze opmerkingen aan te passen, om te zorgen voor zorgvuldige besluitvorming waarbij het milieubelang volwaardig kan meewegen. Zoals zij in haar eerdere brief aangaf hoeft het vervallen van de verplichting tot het doen van een mer voor projecten niet in de weg te staan van zorgvuldige besluitvorming, mits in de planfase voldoende (gedetailleerde en brede) milieuonderzoeken worden uitgevoerd, een afdoende toets plaatsvindt of het specifieke project past binnen de kaders van het plan en het plan-MER én de vereiste mitigerende maatregelen worden geborgd.

Verder stelde de Commissie in haar brief de vraag in hoeverre en vanwege welke concrete veranderingen ten opzichte van de 'reguliere' planvorming van het wetsvoorstel een versnelling wordt verwacht. Uit de nota van toelichting bij het ontwerpbesluit blijkt dat de minister ook niet of nauwelijks versnelling verwacht en dat de mogelijkheden die RED III biedt naar verwachting zelden kunnen worden toegepast en niet tot wezenlijk andere uitkomsten leiden dan de huidige praktijk. De Commissie onderschrijft deze analyse.

Tenslotte heeft de Commissie een paar inhoudelijke opmerkingen op het ontwerpbesluit:
- Een definitie van de term 'homogeen gebied' ontbreekt (voorgesteld artikel 3.89 lid 1 sub a van het Besluit kwaliteit leefomgeving). Een definitie van dit begrip is wel van belang bij het inventariseren van de gebieden die kunnen worden aangewezen als gebied voor de versnelde uitrol van hernieuwbare energie.
- In voorgesteld artikel 3.89 lid 1 sub e van het Besluit kwaliteit leefomgeving staat onder andere dat een gebied voor de versnelde uitrol van hernieuwbare energie geen trekroutes van vogels en zeezoogdieren omvat. De Commissie meent dat ook vliegroutes van vleermuizen moeten worden uitgesloten van aanwijzing als een dergelijk gebied.
- In voorgesteld artikel 8.74c lid 2 sub b onder 2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving staat dat als geen mitigerende maatregelen beschikbaar zijn, evenredige compenserende maatregelen worden getroffen die de vorm kunnen aannemen van het betalen van een bedrag voor een programma voor het behoud of herstel van de staat van instandhouding van de betrokken soorten of habitats. Het valt de Commissie op dat hier ook habitats

worden vermeld, terwijl voorgesteld artikel 13.6a lid 2 in het wetsvoorstel in dit verband enkel soorten noemt.[2]

- In voorgesteld artikel 11.5a van het Omgevingsbesluit staat dat voor de aanwijzing van het gebied voor de versnelde uitrol van hernieuwbare energie of een infrastructuurgebied voor hernieuwbare energie en het versnellingsgebiedsplan voor dat gebied, een gecombineerd milieueffectrapport wordt gemaakt. De term 'gecombineerd' wordt echter doorgaans gebruikt voor een gecombineerd plan- en project-MER. Dat lijkt hier niet bedoeld te zijn.
- Een uitleg van wat wordt bedoeld met 'streefdoelen op het gebied van klimaat en hernieuwbare energie' in voorgesteld artikel 11.8b lid 3 onder d van het Omgevingsbesluit ontbreekt. Uitleg is nodig om te kunnen bepalen of sprake is van gerechtvaardigde omstandigheden.

De Commissie hoopt met deze reactie een bijlage te leveren de verdere vormgeving van het wetsvoorstel en het ontwerpbesluit.

Met vriendelijke groet,

Signed By: drs. C.I. Porsius
22/10/2025 15:24:56 CEST
ID: f2267251-8ee4-4c8c-8462-eb8ac5e37459
Auth: Scribble

Drs. C.I. Porsius
Algemeen directeur / secretaris

[2] Ook artikel 16bis lid 5 van RED III spreekt enkel van '*financiële compensatie voor beschermingsprogramma's ter waarborging of verbetering van de staat van instandhouding van de betrokken soorten'*. Hetzelfde geldt voor artikel 15sexies lid 4 van RED III.